proportionaliter apud viatores blasphemos. homicidas raptores. adulteros. deniq; et sue legis contemptores et ea propter ignobiles intellige sed non est in omnib' manifestum. Corollarium quartum propterea nobilitas vna vel altera colitur et honorat quousq; homo ille quoq; nobilis qui in celi longinqua abijt regione accipere regnum patris. reuertet ad iudicium manifestaturus abscondita cordium. dum alligabit reges puaricantes in compedibus. et nobiles degeneres in manicis ferreis. vbi sempiternus horror inhabitabit Nobiles vero meritis et gra pditos vocabit dicens Venite benedicti patris mei. percipite regnum quod vobis paratum est ab origine mundi Plena prsus eterna iocundissima q; talis erit nobilitas.

Explicit tractatus eiusdem Reuerendi magri vt sup de Nobilitate

Sequit tractatus de considerationibus quas debet habere princeps. editus a Magistro Johanne de Garsonno Cancellario Parisien

Claro eruditori et confessori serenissimi principis dni karoli septimi gtia dei francorum regis Joh de Garson salutem et ad psulgidum sapientie culmen prolem regis inclitam puerem Si laudabilis et meritoria e puri cuiuslibet eruditio ad religionem et virtutes cum stultitia colligata sit in corde eius. sensus q; et cogitatio prona sint in malum. quis non videat q; laudabiliores sup modum meriti sit hoc agere in filio regis q regnaturus et gubernaculum seu clauum classis totius reipublice moderaturus expectatur Age itaque quod agis vir ornate. non deerit petitionib' tuis mea quod q potuerit sedulitas En opusculum trium dierum suscipe. quale tu puto quesisti complectens in se considerationes seu meditationes aliquas ex persona pncipis nomiati. quem tecum bene valere desidero. qm in salute ei' nra reponit Vale ergo et circumsonantes procellose curie fluct' tu ex sublimi rationis arce vel specula tanq; ex alta rupe impturbat' circumspice

Explicit prologus

Prima pticula in qua

continet oratio pro recognitione ꝓprie cōditionis ⁊ grarū actione. petēdo sapiam ex vbis salomōis

Rex regum Jesu benignissime ꝑnceps pacis per quē reges regnāt et in cui⁹ manu sūt omnia iura regnoꝝ. de⁹ vn⁹ in trinitate ꝑfecta cum ꝑre et spū sancto initium et finis cuiusq; rei. creator ⁊ aiator generis humani. atq; ipius postq; pierat misericordissimus per passionē tuā redator deus miaꝝ et totius ꝯsolationis. deus me⁹ et rex meus. Recordor obsecro in grāꝝ actione quemadmodū liberalissimo ꝓuidentie tue dono sapiētissimo ꝓuidentie tue ꝯ filio dignatus es formare me portionē aliquā creature tue cuz non esset. et educere gementē et nudum ex vtero mr̄is mee ancille tue dās postea renasci denuo felici⁹ in gremio eccie sponse tue mr̄is omniū pie viuētiū. et hoc ꝑ lauacrū regenerationis in baptismate. faciens de filio ire filiū adoptionis et grē per infusionez spūsci in fide spe et charitate cū ceteris vtutib⁹ et donis aiam meā ornantib⁹ atz firmātibus Dedisti ꝑtēa mihi pupillo ⁊ aduene tuo in loco ꝓegrinationis hui⁹ velocissime transeūtis corpusculū vegetū et sanū cū integris sēsibus ad subseruiēdū aie capiti sui ipsi⁹ ꝓ cōsecutione finis sui in diligendo te ex toto corde tota mēte tota q̄z vtute per obediam māda torū tuoꝝ. Originē insup tribuisti regalē atq; clarissimā iuxta nomē magnoꝝ qui sūt in terra. et ꝑm fugitiuos seculi ꝓeuntis honoēs deducēs ad me iura ꝑmogeniture ꝓ regnādo tandē successione legitia apud xp̄ianū ꝓplm francie. q̄ tibi ē inter cetēos cultu quodā sacratio re dicat⁹ Et q̄bus hec meritl. meis talia tāta q̄z sup ceteros homīm cōsodales ⁊ frēs meos? Tu scis dñe deus me⁹ et rex meus. qm̄ ex sola dignatione misericordis grē tue. Nā q̄d meruissē dū nō essem vl dū infans essē Et ecce nūc ꝓut ꝯfitebar tibi rex salomō pacific⁹ q̄ndā amabilis tibi et sortitus aiam bonam. ego sū puer. paruul⁹ et ignorans egressū et introitū meū. ⁊ seruus in medio est ꝓplī quem elegisti ꝓplī infiniti et qui dinumerari non ꝑt et supputari ꝑ multitudine Da bis ergo seruo tuo cor docile. vt possit iudicare ꝓplm tuū. et discernere inē bonū et malū Quis enim iudicare ꝑt ꝓplm istū populū tuuz hūc multū? De⁹ ergo prm meorū et dñe mie. qui fecisti oia vbo tuo et sapia tua ꝯstituisti homīez vt dominareē creatura q̄ est a te fēa. vt disponat orbē terraꝝ in eq̄tate et iustitia. et in directione cordis iudiciū iudicet. da m̄ sediū tuaꝝ assistricem sapiam. et noli me reꝓbare a pueris tuis qm̄ seru⁹ tuus ego suz ⁊ fili⁹ ancille tue. homo infirmus ⁊ exigui tpis et minor ad intellectū iudicij et legum Etsi quis erit con

sumatus inter filios hoim si ab il/
lo fugerit sapia tua. in nihilū com
putabit Tu aūt elegisti me futurū
regem ꝓ ꝓlo tuo et iudicē filiorum
tuorꝫ et filiarū Mitte ergo sapiam
de celis tuis sanctis et a sede ma/
gnitudinis tue. vt mecū sit. q mecū
laboret. et sciam quid acceptuz sit
apud te semper Amen.

Scda pticula continēs

considerationē exhortatoriā sui ipi
velut ad animā suam vt se statum
qz suum recogitet

Quoca nūc te ipam o aia
mea. aia ad imaginem dei
facta. aia preciosa xpi san
guine redempta Cōstitue te coram
oculis tue considerationis in lumine
rōnis et catholice veritatis. dum
ad pnīs sola es. dū nō circumstant
nec interturbāt cōcursus popula/
res Cōfabulare mō tecum in secre
to talami tui interrogās temet ipaz
quid tu es et ad quid tu facta es.
Quid te agē quo tendere oueniat
Qm si te oditionē qz ꝓpriā nesciue
ris vt regas te et salues te. qd p/
derit si vel alia cognoueris vel re/
geris? Atuero bene ē satis qd mo
neo Sed rnde pcor qd dicis de te
aia mea? Quid vides? Nōne tu ocu
lis tue consideratōis hac illac qz cir
cūuolutis vides qtuor regna. vnū
sup te ad qd aspirare Aliud circa
ra te qd honorare. tertiuz inter te
qd moderari. qrtū sub te qd tuēi
posita es? Magnū pfecto magnuz
valde negociū arduū difficile imo
sine coadiutrice gra dei impossibi
le tibi ipi si vigilanē attenderis. cō/
missū est Nullus ꝓpterea tibi dein
ceps dissimulādi nullus negligenē
agendi locus relinquit o aia mea
ne peas ab hoc regno qdruplici ꝗ
toto viriū conatu tēdas ad regnū
celeste supra te. colas regnuz eccie
iurta te. modereris regnū psonale
intra te pregas regnuz tpale sub
te O te felicē quater qz beatam si
hec ita pegeris. si sub rege regum
dno iesu xpo taliter regnaueris. Vi
des itaqz regnū celorꝫ sup te. illud
enim tibi purū fidei lumē ostendit.
de quo tanta gloriosa per os loq/
tur ꝓpheticū et apostolicū. ꝙ nec
oculus vidit nec auris audiuit nec
in cor homis ascēdit que preparā
uit se deus diligētibus se Quidni
igit te totam ad hoc regnū dei p/
mo qrendū et iustitiā eius extēde/
ris vt cetera omnia adijciant tibi?
Illic patria tua ē illic porr placi/
da manēs quiete Illic triūphalis
aula quā incolūt ciues sanctorū et
domestici dei pres tuiq osodales
futuri Ad hoc enim condita es vt
post angustias pnīs exilij illic cō/
regnes in eternū. Somniauit hoc
olim sed obscure nimis africanus
ille scipio. qui bene regētibus rem
publicam certū in celo locū dedi/
catū esse testatur vbi terrl. mortui
viuūt Nunquid nō hoc regnū assi
due postulas. duz pceptis salubri
bus monita dicis Adueniat rgnū
tuū? Vides rursum alterū regnuz
iurta te. qd qz ad exemplar huius
pmi constitutū est appellat ipm fre
quenter rex noster Ihus regnum

celorũ Nã q Jobes vidit ecclesiã quasi descẽdentẽ de celo q moyses arcam testamenti figuratiuam huius ecclesie fabricauit sicut in monte sibi monstratũ est Hanc honorare hanc te colere ab hac legis p̃cepta totumq̃ tenorẽ pie religiose q̃ regnandi suscipe nẽe est Quid eni aliud est regnũ hoc ecclesie nisi domus dei et porta celi? per quaz portam et nõ aliam siquis introierit saluabiť. Ita tũ si meminerit se militare debere. Nã iõ militãs dr̃ quatin' tandẽ regnũ illud supius is qui bene certauerit triũphator irrumpat Audi demuz quo pacto matrẽ hanc ecciam que te regenẽauit in xp̃o posita es honorare Honorẽ inquit scriptura sacra habeb̃ matri tue in omnibus diebus vite tue Et iterũ ne dimittas ait legez matris tue Maz est maledictus a deo qui exasperat matrez Jides p̃terea regnum tertiũ intra te sicut loquiť xp̃ũs dicens Regnum dei intra vos est. de quo phoz cõcordat sñia q̃ se regere maximũ est imperium. Et quis illic rex sub deo statutus est? Jtiq̃ ratõ libera de quo dictũ est ab vno sapientũ. Si vis omnia tibi subĩcere subĩce te rationi tanq̃ regi Qui sũt militãtes et cõsiliarĩ? Plane virtutes ipse interiores tam insite q̃ adquisite. Quos deniq̃ dicem' in hoc r̃gno seruos? Mimirũ sẽsus ipos corporales visum auditũ gustũ olfactũ tactum et ipm cor Peruertitur ergo istud regnũ. si dñantibus tyrannice mẽbris corporeis ratio maledicta subseruit Si p̃terea pro virtutib' vicia sediciosa succedunt. vt si prudentiã cõsiliatricẽ optimã vincit malicia Si continentiã luxuria iugulat Si fortitudinez ignauia vel temeritas enecat Si iustitiã demũ iniquitas de iudicĩ throno deturbat Jides ad postremũ o aia regnũ quartũ sub te. regnũ scz p̃clarissimũ francorũ cum suis appendicĩs. cuius ad te regimen hereditaria successione deuoluitur Constituitur aũt sub te r̃gnũ istud in subiectione debita triplicis stat', principalis Status vnus est militãtiũ Alius clericoz. tertius burgensiũ. Et hec triplicitas nonne congrua signatione figurať in triplici liliorum floze aureo scutũ tuũ quod celico nitoze fulget oznantium? Habes illos de p̃mo statu tanq̃ brachia fortissima ad corp' tuum mysticũ quod est regalis policia defẽdendũ Habes alios tanq̃ oclos pspicaces ad omnia discernendũ Habes reliq̃s velut pedes fixos humi ad sustentandũ. Jbi placet attendere quia nihil horum membrorum dicere potest ad alterum. opera tua non egeo. Errabũt itaq̃ manus et pedes sese q̃ confundent si desint oculi manibus vero debilitatis vel recisis quis vel pedes vel oculos tuebitur? Collabẽtibus autem pedibus vt reliquum omne corpus reipublice decidat necesse ẽ Asperisti puto o anima mea multiplex negocium te circundãs vndiq̃ simul q̃ cuz periculo. si nõ vt reginam talem qualez decet te/

met habueris Nam tanto esse humilior atq; ad seruiendū pmptior quisq; debet ex munere. quanto se obligatiorem conspicit in reddenda ratione. Quamobrē noli pcor negligere vel ingrata vel impia gratiam vocationis tue ad q̄orumpiex istud regnū Noli te in odiosā tyrannidem puerse detrudere Ex regnum primū desidera quo nihil beatius q̄ hoc supra te. scdm rgnū glorifica quo nihil sacratius et B iuxta te. tertiū regnū ordina quo nihil honestius et hoc intra te. q̄rtum regnuz saluifica quo nihil fructuosius et hoc subter te. Sciens absq; vlla dubitatione quia de oibus his oportet te reddere rōem scilicet ad gloriam eternaz si recte feceris Sinautez horrende et cito repentinus superueniet interitus. quod ꝓhibeat miserator q̄ misericors deus rex tuus qui est benedictus in secula Amen.

Tertia particula ī qua continetur consideratō super recogitatione periculorum ex predictis ortum habens

Gloriose rex celorum magnus et terribilis in cōsiliis super filios hominum q̄ apud omnes reges terre. quo volente regnant. quo nolente nō subsistunt. neq; enim saluatur rex per multā virtuosam Hodie siquidez rex est cras moritur si iusseris. Expauesco nūc vehementer et totus horrore cōtremisco videns et sentiens culmen pruptuz status regij quo me puerum tuū sublimanduz assumpsisti. Prohibe dñe de⁹ me⁹ dñe misericordiarū querelaz illam dauiticam a seruo tuo Eleuans allisisti me Sicut et alter ait Tollunt in altuz lapsu grauiore vt ruāt Nam quanto gradus altior tāto casus grauior Ve mihi ve si collabi permiseris Collabar vero corruam et confringar si me nō sustulerit iugiter omnipotēs virtus dextere tue Quoniā si difficile ē corpus ꝓprium et vnicū sub ordinato regimine subiicere legibus ratōis quemadmodū lamentatur aplus vocem experientie quotidiane sed miserabilis emittens. Ego infelix homo quis me liberabit de corpe mortis huius. ꝓpter quod statuerunt plurimi virorū fortiū sese subducere ab omni altera dominatōe imo et societate multorum Que est fortitudo quis sensus que sapientia in corpore paruulo atq; puerili vt spirituale regimen atq; temporale tot hominū tot capitum tot moruz tot sentētiarū tot aduersis insultibus vndiquaq; pulsatorum possim vel protegere vel regere vel vna pacis lege! Heu me Cur rgni q̄ corone statū quis deinceps acclamare felicem audeat fortis q̄z

beate.quem tot irruentibus vndi/
quaq; curarū flatibus tot naufra
gijs et periculorū hostiliū ꝓcellis
cum discrimine mortis nedum pre
sentis ꝯ eterne cognouerit exposi/
tum? O corona speciosa magis q̄ꝫ
preciosa.plus expauescēda q̄ꝫ ap/
plaudenda.quis tuū pōdus ferre
poterit.quoniā tot homies ponis
super caput vnū? Mirū si nō illud
oppresseris Et oppmes scio nisi su
peruenerit leuamē ex alto. leuamē
a te deo meo et rege meo q̄ vt ad/
iutor ⁊ protector mihi fias in salu
tem supplex oro Nos insuper q̄scū
q̄ꝫ deo ꝓuidente regendos acce/
pturus sum vel accepi peto precor
et obtestor.nolite afflictiōes indu
cere Juuet vnusquisq; non aggra
uet pondus meū sic fideliter cō/
sulat.hic protegat viriliter.inuigi/
let alter in solicitudine domestica.
alter i orōne deuota semet hūiliet.
Quilibz deniq; in officio sibi com
misso vel accōmodato absq; vlla
reꝑhensione vigil agat Sim⁹ oēs
inuicem mēbra inter que caput sic
plus influit motū sensum et opatō
nem inter cetera.sic ad eius custo/
diam reliqua videmus sine vlla pi
culi ꝓxij cōsideratione ꝓtinus ex
poni Alioq̄n si dissentim⁹ inuicem
si nosmet opprimim⁹.quid superest
nisi vt vniuersum regie policie cor
pus intereat et ꝓxie oppugnatio/
nis mole ruat? Auertat hanc insa
niam a nobis seruis suis rex potē
tissimus sapientissim⁹ et optimus.
cuius regnū et imperiū sine fine p
manet in secula seculoꝝ Amen

Quarta particula in qua cōtinet quēadmodū lectio est utilis et necessaria pro regēdo Et loquit princeps velut ad animā suā

POstulasti iā o anima mea mitti tibi sapiētiā de celis sanctis et a sede magnitudinis dei Recte profecto.qm̄ vani sūt homies in quibus nō est sapia Ceci sūt.brutales sunt.ipi quoq; ad omne opus malū omnēq; casū ꝓcipites inueniūtur. Scieris tam̄ qz presto est sapientia si bona fide et toto corde postulet ab eo q̄ dat oibus affluenter et non imꝓperat. Et qm̄ inuisibilis est in natura sua mittit vnā ex ancillis cui⁹ nom̄ est lectio studiosa spec omni eruditōe plena.omni genere librorꝝ circūdata offert doctrinā bonam omnib⁹ querentibus sapientiā.presertim si comes fuerit soror eius profunda meditatio vel attenta considerato Proclamat itaq; siquis paruulus est veniat ad me Et ad reges locuta est erudimini qui iudicatis ēraz Quinetiā virtutes ipe comites tue huiusmodi appropriatas precipue quadruplici regno de quo iam audisti.q̄ sē oro deuota.institutō sancta.disciplina temperata ⁊ iustitia

moderata.attende quia lectio do/
cet orationē que deseruit regno ce
lorum vt adquirat Lectio docet in
stitutionē sanctam que deseruit ec
clesiastico regno vt stabiliatur Le
ctio docet disciplinā temperatam
per quam regnū tertiuz personale
moderatur Lectio docet iustitiam
moderatā per quaz regnū tempo/
rale et politicū gubernat ¶ Desspa/
re forsan potueras o anima si tali
doctrice caruisses.nunc in spem as
surge.sciens quia cum comitibus
suis docebit lectio te de omnibus
si vt predictum est coassumpta fue
rit sororz eius meditatio vel attēta
consideratio Sentio tamē q̄d nūc
vltra requiris o anima mea ¶ Vis
assignari tibi quasdam industrias
q̄ te doceant bene vti lectione stu/
diosa ¶ Fiat ¶ Habeto primā hanc in
dustriam vt sit tibi bona librorum
electorū copia Eteni si gloriat qui
libet opifex in abundantia instru/
mentorz artis sue.si placet multis
ornatus vestiū.si plurimos delēat
thesaurorz mutus aceruus.opor
tet longe amplius placere tibi di
uitias librorz loquentium nobis q̄
voluimus et querim⁹.qui ipsos eē
absentes etiam mortuos imo ipm
deum cum angelis et sanctis omni
bus faciūt miscere nobiscū collo/
quia sancta.q a lectione redire po
tes semper vel melior vel doctior
¶ Hinc p̄terea vitatur maxime ma
lorum omniuz sentina et incentrix
ociositas de qua bene enunciauit
qui dixit Otiū sine litteris mors ē
et viui homis sepultura Et hiero/
nymus ¶ Oma scientiā scripturarū
et carnis vicia nō amabis ¶ Altera
subiūgitur industria.vt quotidie
certis horis presertim de mane ac
sero loquat tecū lectio.te vl legen
te vel audiente. ¶ Hec autem lectio
p̄cipue maturina cōuenientior erit
de euāgelio vel epistola diei vl de
legēda sancti cuius agetur celebri
tas.maxime si sermo defuerit. ¶ Nec
fuerit tibi verecunduz si subijci vi/
dearis vel confessori tuo vel altēi
recogitans quia nō sibi sed deo ꝗ
veritati sed cōmuni et ꝓprie vtili/
tati te subiicis ¶ Alteraz quoqz legi
mus industriā fuisse apud veteres
qui in cōuiuijs ad tibias egregia
superiorū opera carminibus com
p̄hensa pangebant quo ad ea imi
tanda iuuentutē alacriorez redde/
rent Quod laudās valeri⁹ auctor
hui⁹ historie ꝓclamat Quas athe
nas.quā scholam.que alienigena
studia huic domestice discipline p̄
tulerim? ¶ Hec p̄terea lectio modula
ta nōne compesceret varios et in
conditos tumultus ne dicamus in
detractionibus et maledictis. ¶ Hec
fama quoqz vtinā de frācie rgno
apud alias natiōes gloriosior eēt
¶ Fertur adhuc apud inclitū ducem
borbonij huius discipline clarum
decus obseruari ¶ Et profecto do
mū tuam o anima mea domum re
giam decz sanctitudo talis.in qua
nihil obscenū nihil impudicū nihil
inordinatuz nihil sacrilegum nihil
blasphemū nihil nō seriuz discipli
natū et sanctum videatur q audia
tur cōclametur ¶ Alterā rurs⁹ adda/

mus industriā. vt frequēter ea que vel visa fuerint traducātur ad mores velut ex similibus similia q̃ ex figuris figurata notentur Exempli gratia Queris habere tunicaz decoram. mūdas manus. splendidū conuiuiū. seruos obedientes. catullos blandientes Curaueris habē proportionalia morū ornamenta habeto vt tunicā virtutū decorē. habeto nuptialē charitatis vestez ne reñciaris confusus a nuptiis. Mūdas quoqz opationis manus tene Fac tibi pinde conuiuiū iuge spiritualiū sicut a subdita tibi creatura vis fieri Nunquid tibi in hūc modū deerūt libri quos legē fas habes? Nam preter libros scriptu re nomiat mūdus iste totus liber nature. sicut in temet retines librū conscientie Juxta cuius inscriptiōm te noueris finalit iudicandā Quin etiam vita cuiuslibet viri iusti q̃ prudentis liber est exemplaris in quo legere est ex vultu ex gestu ex vniuersa corpis compositione moēs bonos In malis vero per cōrriū. Rursus omnis institutio ecclesiastica in vestimentis ministrorū q̃ ceteris ornamentis liber est mysticoz sensuum plenus Postremo cognoueris q̃ alta mente recōdito q̃ ad perfectā sufficientemqz sapientiaz pro regno quadruplici memorato nulla vnqz te lectio vl industria vl consideratio ꝓpria deducet. quin egeas assidue mutua cōmunicatōne familiariuz consiliariorū tanqz quarundā vocaliū Nam ibi salus vbi multa consilia Sit autē consiliarius fidus in primis deo et tibi Nam qui deo nequā ē cui bonus? Sit pterea charitatiuus patiēs benignus qui nō sit ambiciosus non inflectur nō querat que sua sunt sed que cōmunia Sit verax in verbo. cōstans iudicio. secret' in cōmisso. sit doctus et expertus in his q̃ petuntur. qm̄ cuilibet experto in arte sua magis credendū est Antiquus insuper. in quibus maior sapientia et prudentia. certior propter experientias multiplices doctrices optimas reperitur Esto cum talib' assiduus. vitans prauorum et stultorum consortia. quorum colloquia corrumpūt bonos mores et ipis adquiesce Quid enim minus tolerabile qz si vniuersam rēpublicam vna vnius sentētia presumet pro libito versare reuersare qz cuz verissime dicit canon Qd oēs tangit ab omnibus debet approbari. Ab omnibus intellige vl a maiori omniuz saniori qz consilio. Regna quippe sicut et respublica nō tantū modo sūt regum sed omnium sub eis. fatemur tamen q̃ alio et alio modo Ad vnū tantū cōmunis sufficiētie q̃ pacis cōmodū vt vniuersa consilia et opera referantur nēe est Crede quia nihil est qd ita stabilire potest regnuz qualelibet vel speciale vel ecclesiasticū vel temporale politicū quemadmodū si assumantur in consilijs et officijs atqz dignitatib' q̃les descripsim' amatores boni publici Naz vbi defuerit amor iste leges q̃ntūlibet multiplicate et optie nō tm̄ non prosūt

sed in arma nequicie conuertũtur. Propterea ve ve p̃ficientibus tales amantes seipos. aut qui vt p̃ficiantur suadent vel extorquent. Deniq; sicut cepisti ora sapientiã ex totis p̃cordijs tibi mitti a deo qui vias tuas dirigat in quo consilia tua semper p̃maneant. cui⁹ vnctio docet de omnib⁹ mũdos cor de Alioquin reprobat dñs cogitationes populoꝝ et reprobat cõsilia p̃ncipũ Consiliũ aũt dñi in eternũ manet. qd̃ insequẽs nõ errabis In seq̃ris ãt nunq̃ melius q̃ colũbina simplicis et pure orõnis penna fretus. per quã volabis ad eum et requiesces salua facta a pusillanimitate spirit⁹ et tẽpestate fiat fiat

Quinta particula in qua ꝗtinetur consideratio sub habendis libris pro lectiõe studiosa

Docta es o aia

mea quemadmodũ lectio studiosa doctrix est discipline dei. tanq̃ ancilla sapientie. Hec lectio libris vtit̃ et nutritur electis. dum venenatis heresuꝝ et erroꝝ q spurciciaruꝝ sordibus carent Tales in ornamentũ q thesaurũ et p̃fectũ tuũ iubeas aggregari nedum pro te sed pro cõsortibus tuis. nec vt studiosa multitudine te p̃graues ꝗ varietate grata delectes Denique magnificentia regalis que p̃fusa est totiens in rebus habẽtibus minus vtilitatis. attende q̃ p̃fusior esse debeat in constitutione bibliothece librarie cuiusdam domestice vel familiaris. q que portatilis et possit velut altera quedaꝝ arca testamenti per desertũ huius mundi Subscribũtur igit̃ velut in cedula libri quos necessarios habeas

Primo biblia p̃sertim quo ad hystorias q documenta moralia

Item postilla de lira que littẽ magis heret.

Itez tractatus de vicijs et virtutibus in latino

Itez tractatus de vicijs et virtutibus in gallico q̃ dicit̃ sũma regis

Item martyrologium sanctorum quale est apud carthusienses

Itẽ legende sõcorum et vite patrũ et speculum historiale vincentij.

Itẽ meditationes q orões deuote vt augusti. ãselmi bernar. q alioꝝ

Item collectoriũ quorundã opusculorũ in gallico nuperꝝ editoꝝ de p̃ceptis dei De examine cõsciẽtie De scia bene moriendi De cõtemplatione De mendicitate aie Sermo de passione xp̃i qui incipit. ad deũ vadit Sermo de mortuis Sãcta ergo et salubris est cogitatio.

Itez exhortatio de triplici vita regis Viuat rex de schola mystica sub metro. Collatio exhortatoria ad pacẽ Fiat pax Collatio exhortatoria ad iustitiã q concordiã Jurisdictionũ ecclastice et tpalis q q̃dã alia Itẽ liber egidij de regimine p̃ncipum Itez libellus de q̃tuor virtutib⁹ Itẽ iconomica q ethica q politica aristl. translate in gallicum. Item valerius maxim⁹ et frontin⁹ de stratagematib⁹ bellicis

Itez salustius

Itē vegetius de re militari transla
Itē boeti' de ꝓsolatione. Ctus.
Itē seneca de clemētia ad Neronē
Itē vulgati auctores Catho
Theodolus Esop' cū similib' trās
lati Itē liber de sphera trāslatus
pro aliquali ꝓgnitione ꝑbica hui'
mundi.
Itē chronice francorū.
Itez Titus liuius
Item Suetoni' de xij.cesaribus
Item Augustinus de ciuitate dei
translatus q expositus

Sexta particula in qua

continetur oratō complectens bre
uissime puncta nostre religionis
christiane.

O Sapientia que ex
ore altissimi ꝓdijsti attin/
gens a fine vsqz ad finem fortiter
suauiter qz disponens omnia.veni
ad docendū nos viam prudentie
Sic te flagitat puer iste paruulus
ignorās egressum suū ac introitū.
stans in medio populi infiniti et q
dinumerari nō pōt Assis ergo iu/
giter puero tuo tu sapia dei pris
ihu xpe docens interno et vinaci
afflatu spūs tui sancti quia nisi te
sapiente sensū nulle intelligunt scri
pture nulla lectio ꝓficiet Sol' qp
pe dignus es apire libzū q soluere
signacula ei'.qui salomoni dudū
et danieli pueris intelligentiā qui
ꝓbis et aplis ideotis sapiam in
disti Assit mihi comes cōtinuus
angelus tu'.qui ad meā vniuersi qz
regni tui xpianissimi custodiaz de/
putatus est.dono tuo ꝓtegat ipe
semp ne ꝑualeant inimici Assit q il
la regina celoz gloriosissima mr tua
cū beatissimo dionysio et ludowi/
co ac oibus sanctis regni celestis.
qui hostiles omes insidias q assul
tus potenti virtute depellant Da
mihi puero tuo benignissime Ibu
fidem q integrā ac viuā de collēis
credendis in symbolo Credo in
deū ꝛc.Et reliq que sub duodena/
rio articulorū ꝑtinet quorū vitas
tot miraculis tot reuelationibus
tot testimonijs martyrū tanta cō
tētorū rōnabilitate probata fulci
taqz cōsistit. vt insana sit ꝑsumptō
nō credere q nolle redigere intelle
ctum in obsequiuz fidei sub te deo
nostro.qui potentior absqz vlla o
paratōne atqz sapiētior es qz intel
ligere valeam' cū sis illud quo ma
ius excogitari nō pōt Da sil' obe
diētiā ꝓmptā ad tua decē ꝓcepta
ꝓscripta olim digito tuo in tabul'
duabus lapideis Quorū sīnia est
Unū crede deū nec vane iura per
ipm Sabbata sanctifices hēas
in honore parentes Nō sis occi
sor fur mechus testis iniquus
Uiciniqz thoz res qz caueto suas
Et hec ꝓcepta decez.tria circa
te deū.et septē circa ꝓxim ꝓplexa
ē euāgelica breuitas sub his duo
bus in quibus vniuersa lex pēdet
et ꝓphete Diliges dōm deū tuuz
ex toto corde tuo ex tota mēte tua
ex tota aia tua et ex tota virtute
tua et ꝓximū tuū sicut te ipm Do/
didisti ꝓceptis consilia in lege tua
noua.vt de dilectione inimicorum.

non reddendo maluz pro malo. q
reliqua. que iugiter ꝑm preparati/
onem animi q non semper per ope
ris exhibitionem veniunt obseruā/
da Docuisti rursus orare nos te
patrem nostrum celestem sub peti/
tionum septenario in oratione do/
minica contra septez peccata mor
talia. que sūt superbia. ira. inuidia.
acidia. auaricia. gula. luxuria. Ad/
uersus que pro purgatione q orna
tu nostro contulisti virtutes septez
tres theologicas innitētes tibi so
li. que sūt fides respectu tue verita
tis. spes respectu potētie. charitas
respectu bonitatis. Et q̄tuor car/
dinales prudentiam. temperantiā.
fortitudinē. iusticiā. Quibus in pa
tria septem dotes correspondent.
fidei visio. spei tentio. charitati fru
itio quo ad animaz. Claritas pru
dentie. temperātie subtilitas. forti
tudini agilitas. iusticie immortali/
tas quo ad corpus. Coniunxisti p̄
terea virtutibus istis septez dona
tua que sunt pietas. timor. scientia.
fortitudo. consiliū. intellectus et sa
pientia. Septem q̄q̄z beatitudines
eleuantes nos ad perfectionez nu
merasti que sunt. paupertas spirit'
mititas. luctus. esuries et sitis iusti
cie. misericordia. mundicia cordis.
et pax Misericordie ꝯo opera alia
sunt corporalia septem. alia septez
spiritualia que duobus metris cō
plexa sunt. Colligo. poto. cibo. te/
go. sano visito. cōdo Corrige. duc
tela. doceas. solare. fer. ora. Ampli
us. vero constituta sunt per te do/
minū q redemptorem nostrū septē
sacramenta. Baptismus ad vitaz
spiritus contra originale peccatū
Cōfirmatō ad robur fidei. Eucha
ristia sacra sūme veneranda et co
lenda q nutrimentū spiritus. Peni
tentia quoq̄z habens tres partes
que sunt contritio confessio q satis
factio. contra peccatū actuale Ma
trimoniū insuper ad filiorū ꝓpaga
tionem pro cultu dei. Ordines sa
cri ad hierarchicam populi christi
ani sanctificationem. Extrema vn
ctio contra egritudinē et peccato
rum venialiū contagionē. Sz cur
ista coram te dinumerat puer tuus
bone Jesu? Dinumerat ea sane vt
non penitus ingratus sit immense
largitati tue Ut preterea salubres
fructus qui sunt pax. gaudiū cum
reliquis inde percipiat te donante
quez exorat. Reuelasti igitur quid
credendū. Jussisti quid agendum.
doce queso magis q magis quod
reuelas adiuuans incredulitatem
meā. et da quod iubes opari. Da
scire posse et velle cū gratia tua ad
gloriā maiestatis tue et salutem p
priam vt tādem separatus ab his
qui a sinistris audituri sunt horrē
dissimā illā sententiam Ite maledi
cti in ignem eternū. qz sciliz miseri
cordie operibus caruerūt. collocet
puer tuus a dextris auditur' cuz
ceteris electis tuis q misericordib'
iocundissimā illam vocem Venite
bñdicti pr̄is mei percipite regnuz
quod vobis paratū ē ab origine
mundi Amen.

Explicit.